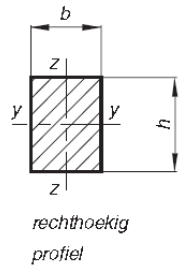
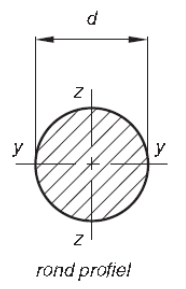
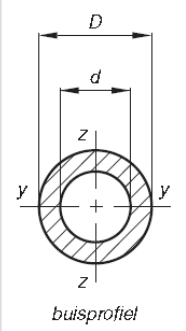

Onderdeel: "Buiging": Traagheidsmoment en Weerstandsmoment.

😊 Even wat opfrissen: 😊

Standaard formules traagheidsmoment en weerstandsmoment tegen buigen.

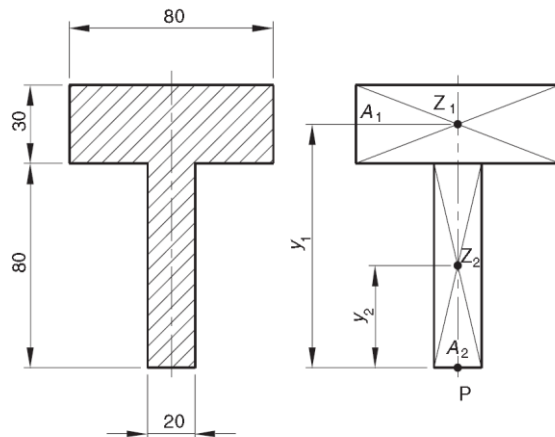
profiel- doorsnede	traagheidsmomenten		weerstandsmomenten	
	I_y (mm ⁴)	I_z (mm ⁴)	W_y (mm ³)	W_z (mm ³)
rechthoekig profiel	$\frac{1}{12} \cdot b \cdot b^3$	$\frac{1}{12} \cdot b^3 \cdot b$	$\frac{1}{6} \cdot b \cdot b^2$	$\frac{1}{6} \cdot b^2 \cdot b$
rond profiel	$\frac{\pi}{64} \cdot d^4$ benadering: $0,05 \cdot d^4$	$\frac{\pi}{64} \cdot d^4$	$\frac{\pi}{32} \cdot d^3$ benadering: $0,1 \cdot d^3$	$\frac{\pi}{32} \cdot d^3$
buisprofiel	$\frac{\pi}{64} (D^4 - d^4)$ benadering: $0,05(D^4 - d^4)$	$\frac{\pi}{64} (D^4 - d^4)$	$\frac{\pi}{32} \left(\frac{D^4 - d^4}{D} \right)$ benadering: $0,1 \left(\frac{D^4 - d^4}{D} \right)$	$\frac{\pi}{32} \left(\frac{D^4 - d^4}{D} \right)$

Als jouw constructie geen standaardprofiel is zoals boven in de tabel dan moet je de constructie opdelen in delen:

Nu volgt een voorbeeld:

Voorbeeldberekening van het traagheidsmoment en weerstandsmoment:

😊 Voorbeeld: Een T-balk. 😊

Stappenplan voor het weerstandsmoment tegen buigen te berekenen:

- 1 Zwaartepunt berekenen,
- 2 Traagheidsmoment berekenen,
- 3 Weerstandsmoment berekenen.

Stap 1: Het zwaartepunt berekenen via het oppervlaktemoment:

Deel 1	Breedte b = 80 mm	Hoogte h = 30 mm	Zwaartepuntafstand Y1 = 95 mm	Oppervlakte A1 = 2400 mm ²	Oppervlaktemoment A1 * y1 = 228000 mm ³
Deel 2	Breedte b = 20 mm	Hoogte h = 80 mm	Zwaartepuntafstand Y2 = 40 mm	Oppervlakte A2 = 1600 mm ²	Oppervlaktemoment A2 * y2 = 64000 mm ³
Totaal				4000 mm ²	292000 mm ³

De zwaartepuntsafstand t.o.v. de y-richting is nu: $292000 \text{ mm}^3 / 4000 \text{ mm}^2 = 73 \text{ mm}$

Als vergelijking: $2400 \text{ mm}^2 \times 95 \text{ mm} + 1600 \text{ mm}^2 \times 40 \text{ mm} = 4000 \text{ mm}^2 \times e1 \rightarrow$

$e1 = 73 \text{ mm} \rightarrow e1$ is de zwaartepuntsafstand, ook wel genoemd de vezelafstand.

Stap 2: Het traagheidsmoment berekenen:

De situatie: De T-balk is verdeeld in 2 delen.
De zwaartepuntsafstand t.o.v. de y-y richting is 73 mm = de vezelafstand e1

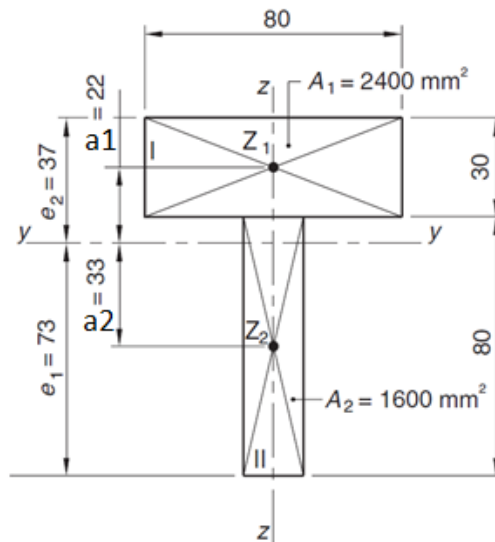
De eigen traagheidsmomenten:
Voor een rechthoek geldt dat je het traagheidsmoment kunt berekenen met de formule:

$$I_1 = 1/12 * b * h^3 \rightarrow \text{deel 1}$$

$$1/12 * 80 * 30^3 = 180.000 \text{ mm}^4$$

$$I_2 = 1/12 * b * h^3 \rightarrow \text{deel 2}$$

$$1/12 * 20 * 80^3 = 853.333,33 \text{ mm}^4$$

Omdat het zwaartepunt van deel 1 en het zwaartepunt van deel 2 niet op gelijke hoogte liggen met het zwaartepunt van de T-balk zijn er verschuivingen.

De verschuivingsfactor van deel 1, dit noemen we $a_1 = y_1 - e_1 \rightarrow 95 \text{ mm} - 73 \text{ mm} = 22 \text{ mm}$.

De verschuivingsfactor van deel 2, dit noemen we $a_2 = e_2 - y_2 \rightarrow 73 \text{ mm} - 40 \text{ mm} = 33 \text{ mm}$.

De verschuivingsregel van Steiner zegt dat je bij het eigen traagheidsmoment een verschuiving moet optellen. Deze verschuiving is het product van a met het oppervlak A $\rightarrow$ de verschuiving $= a^2 \cdot A$
Voor deel 1 is de verschuiving $22^2 * 2400 = 1.161.600 \text{ mm}^4$
Voor deel 2 is de verschuiving $33^2 * 1600 = 1.742.400 \text{ mm}^4$

Hiermee komt het totale traagheidsmoment van de T-balk op :

$$I_{\text{totaal}} = 180.000 \text{ mm}^4 + 853.333,33 \text{ mm}^4 + 1.161.600 \text{ mm}^4 + 1.742.400 \text{ mm}^4 = 3.937.333,33 \text{ mm}^4$$

Voor het weerstandsmoment geldt nu de formule:

$$W_b = \frac{I}{e} \rightarrow W_b = 3.937.333,33 \text{ mm}^4 / 73 \text{ mm} = 53.936,07 \text{ mm}^3$$

In een Excel-tabel:

	Breedte	Hoogte	Oppervlak	Zwaartepunt afstand	Oppervlakte moment	verschuivings faktor	Eigen traagheidsmoment	Verschuiving $a^2 \cdot A$	Traagheidsmoment
	b in mm	h in mm	A in mm ²	y in mm	$A \cdot y$ in mm ³	a in mm	I eigen in mm ⁴	in mm ⁴	I-totaal in mm ⁴
Deel 1	80,00	30,00	2400,00	95,00	228000,00	22,00	180000,00	1161600,00	1341600,00
Deel 2	20,00	80,00	1600,00	40,00	64000,00	33,00	853333,33	1742400,00	2595733,33
			4000,00		292000,00				3937333,33
				Zwaartepunt in mm					I totaal in mm ⁴
				73,00					

Samengevat:

Voor de buigspanning geldt: $\sigma_b = \frac{M_b}{W_b} \rightarrow$ waarbij σ_b staat in N/mm^2 , het buigend moment M_b in Nmm en het weerstandsmoment tegen buigen W_b in mm^3

Verder geldt: $W_b = \frac{I}{e}$ waarbij I het traagheidsmoment is in mm^4 en e is de vezelafstand in mm .

Dus bij een samengesteld profiel is het eerst nodig het zwaartepunt te bepalen.

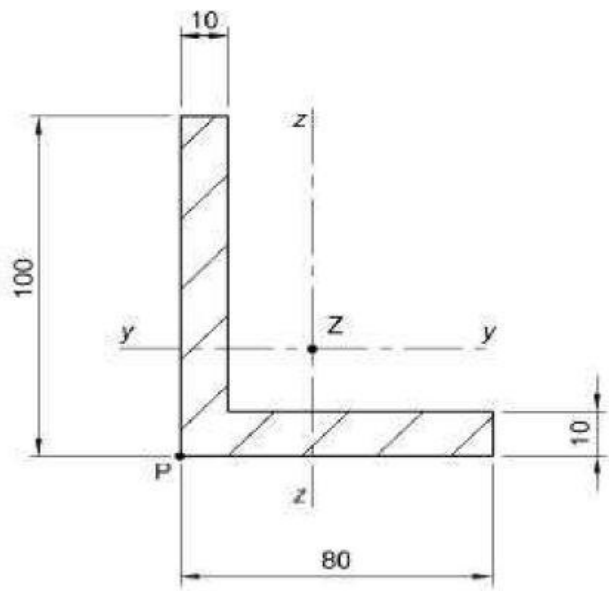
Het traagheidsmoment $I = I_{\text{eigen}} + \text{verschuivingsfactor}$.

De verschuivingsfactor = $a^2 \cdot A$ volgens Steiner.

Voorbeeld:

Gegeven een hoekprofiel.

Bereken de coördinaten van het zwaartepunt. Bereken de traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en de z-z richting.

Uitwerking op het volgende blad. Eerst zelf maken.

In de y-y richting:

	Breedte	Hoogte	Oppervlak	Zwaartepunt afstand
mm	b	h	A	y
Deel 1	10	100	1000	50
Deel 2	70	10	700	5

Zwaartepunt
31,47058824

A*y	verschuivings faktor	Eigen traagheidsmoment	Verschuiving a²*A	Traagheidsmoment
	a	I eigen		I
50000	18,52941176	833333,3333	343339,1003	1176672,434
3500	26,47058824	5833,333333	490484,4291	496317,7624

I totaal
1672990,196

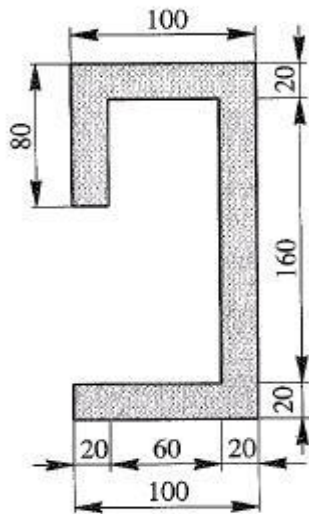
Het weerstandsmoment vind je door het traagheidsmoment te delen door de grootste vezelafstand.

$$W = 1672990,196 / (100 - 31,47) = 24412,53 \text{ mm}^3$$

Voorbeeld: Gegeven een "Half" koker profiel.

Bereken de hoogte van het zwaartepunt t.o.v. de grond.

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment.

Uitwerking op volgend blad. Eerst zelf maken!

Uitwerking:

<i>mm</i>	<i>Breedte</i> b	<i>Hoogte</i> h	<i>Oppervlak</i> A	<i>Zwaartepunt afstand</i> y	<i>A*y</i>
<i>Deel 1</i>	80	20	1600	10	16000
<i>Deel 2</i>	20	200	4000	100	400000
<i>Deel 3</i>	60	20	1200	190	228000
<i>Deel 4</i>	20	80	1600	160	256000

Zwaartepunt

107,1428571

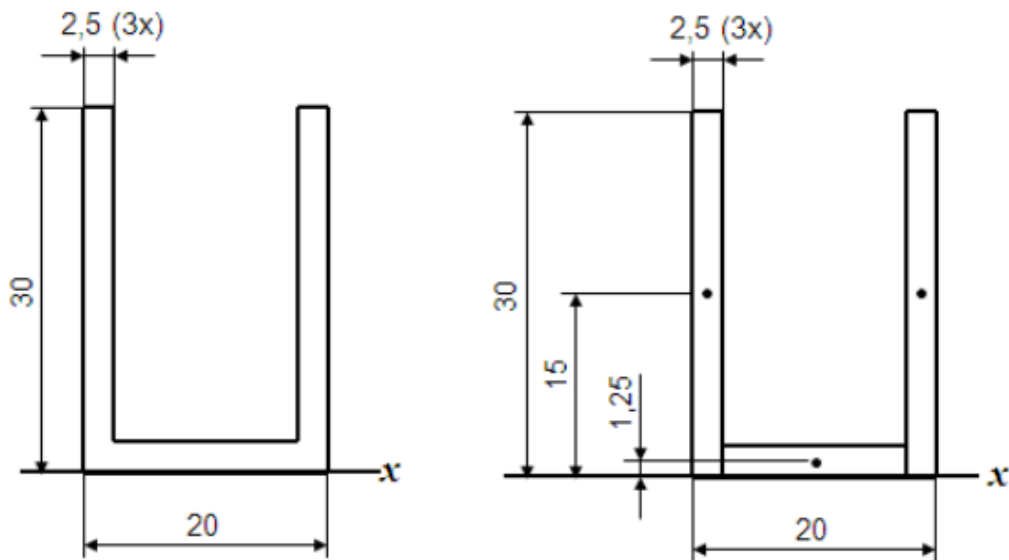
<i>verschuivings faktor</i> a	<i>Eigen traagheidsmoment</i> I eigen	<i>Verschuiving a^2*A</i>	<i>Traagheidsmoment</i> I
97,14285714	53333,33333	15098775,51	15152108,84
7,142857143	13333333,33	204081,6327	13537414,97
82,85714286	40000	8238367,347	8278367,347
52,85714286	853333,3333	4470204,082	5323537,415

I totaal

42291428,57

Nog een voorbeeld:

Verdeel de figuur in drie delen en geef per deel het eigen zwaartepunt aan.

Zwaartepunt bepalen:

	<i>Breedte</i>	<i>Hoogte</i>	<i>Oppervlak</i>	<i>Zwaartepunt afstand</i>	<i>A*y</i>
	b	h	A	y	
Deel 1	2,5	30	75	15	1125
Deel 2	15	2,5	37,5	1,25	46,875
Deel 3	2,5	30	75	15	1125
Totaal			187,5		2296,875
				Zwaartepunt	12,25

Het traagheidsmoment

	Breedte	Hoogte	Oppervl	Zwaartepunt	A*y	verschuivings	Eigen	Verschuiving	Traagheidsmoment
	b	h	A	y		faktor	traagheidsmoment	$x^2 * A$	I
Deel 1	2,5	30	75	15	1125	2,75	5625	567,1875	6192,1875
Deel 2	15	2,5	37,5	1,25	46,875	11	19,53125	4537,5	4557,03125
Deel 3	2,5	30	75	15	1125	2,75	5625	567,1875	6192,1875
	Totaal		187,5		2296,88				I totaal
				Zwaartepunt	12,25				16941,40625

Tabel gemaakt met Excel.

Opmerking: in de bovenste tabel hebben ze voor de verschuivingsfactor de letter x gebruikt.

Het eigen traagheidsmoment per deel bereken je met de formule:

$$I_1 = 1/12 * b * h^3 \rightarrow \text{deel 1}$$

$$1/12 * 2,5 * 30^3 = 5625 \text{ mm}^4$$

$$I_2 = 1/12 * b * h^3 \rightarrow \text{deel 2}$$

$$1/12 * 15 * 2,5^3 = 19,53125 \text{ mm}^4$$

$$I_3 = 1/12 * b * h^3 \rightarrow \text{deel 3}$$

$$1/12 * 2,5 * 30^3 = 5625 \text{ mm}^4$$

De verschuiving bereken je per deel met de formule: verschuiving² x Oppervlakte

In de tabel is dit $x^2 * A \rightarrow$ Zelf narekenen.

Het totale traagheidsmoment is de som van alle eigen traagheidsmomenten en alle verschuivingen.

Opdrachten:

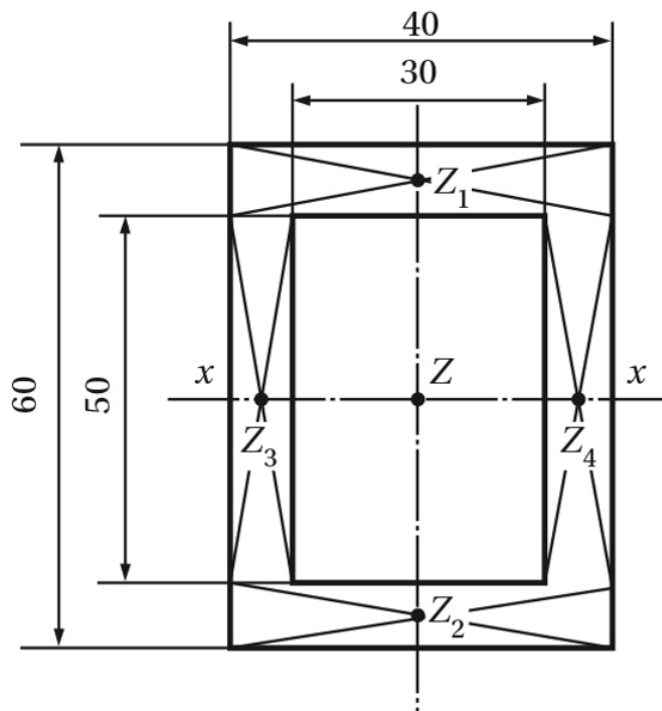
Opdracht 1 (Koker)

Bereken het traagheidsmoment op twee verschillende manieren in de Z-Z richting.

Manier 1 → Opdelen in 2 delen.

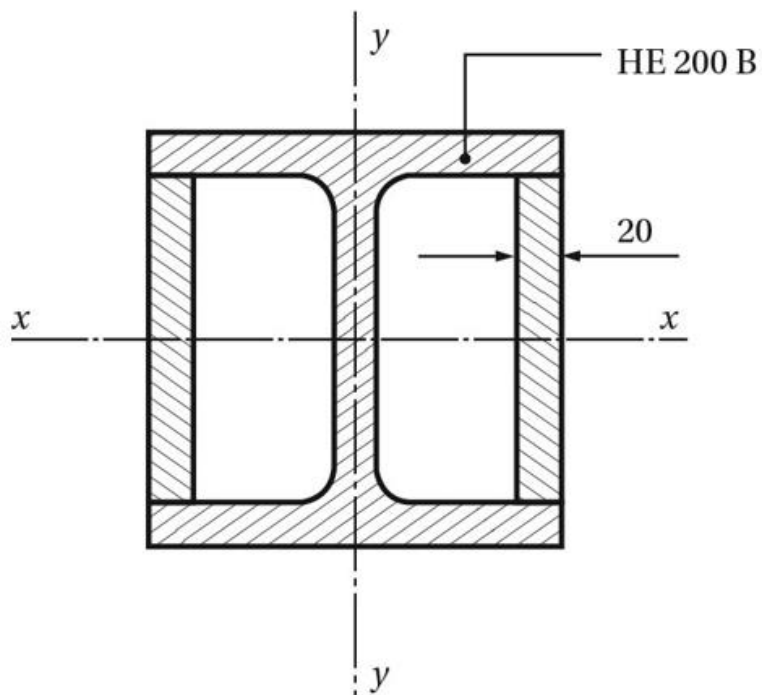
Manier 2 → Opdelen in 4 delen.

Bereken het weerstandsmoment.

Opdracht 2 (Kolom)

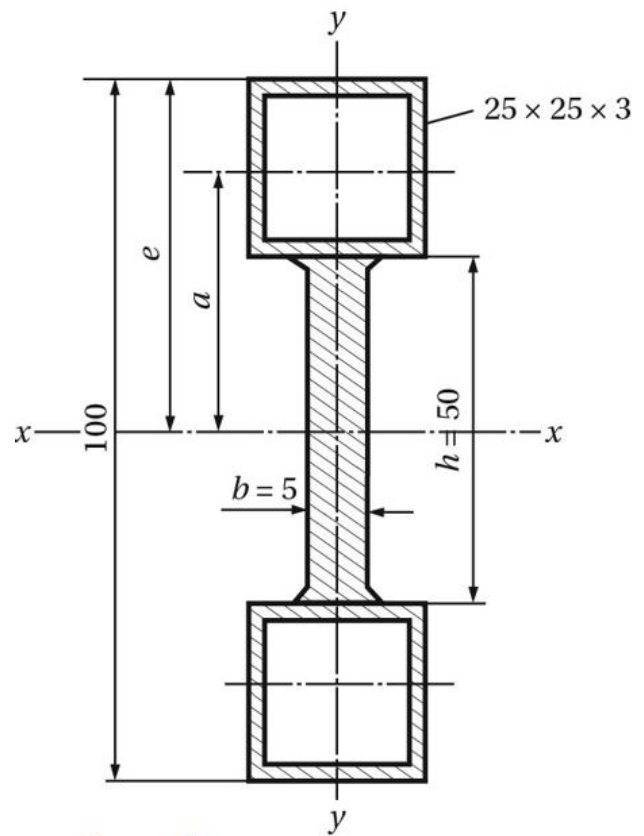
Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en x-x richting. Let op wanneer je de verschuivingsstelling moet gebruiken!

Opdracht 3 (I balk)

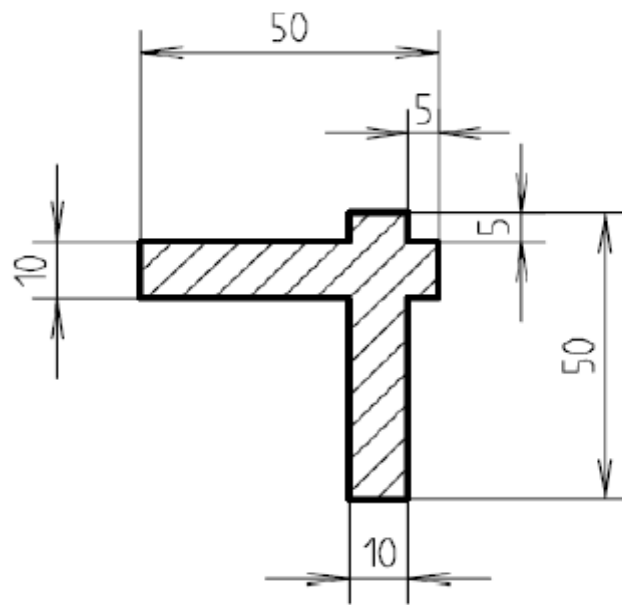
Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y - y richting en x - x richting.

Afrondingen mag je verwaarlozen.

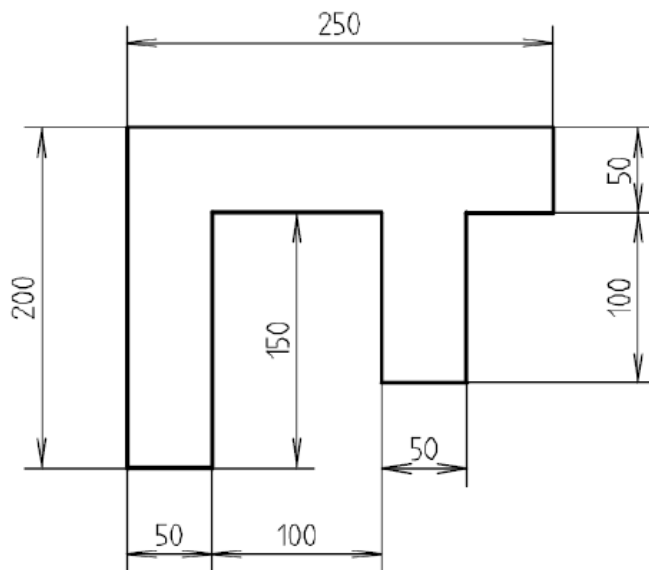
Opdracht 4 (Hoekstuk)

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en x-x richting.

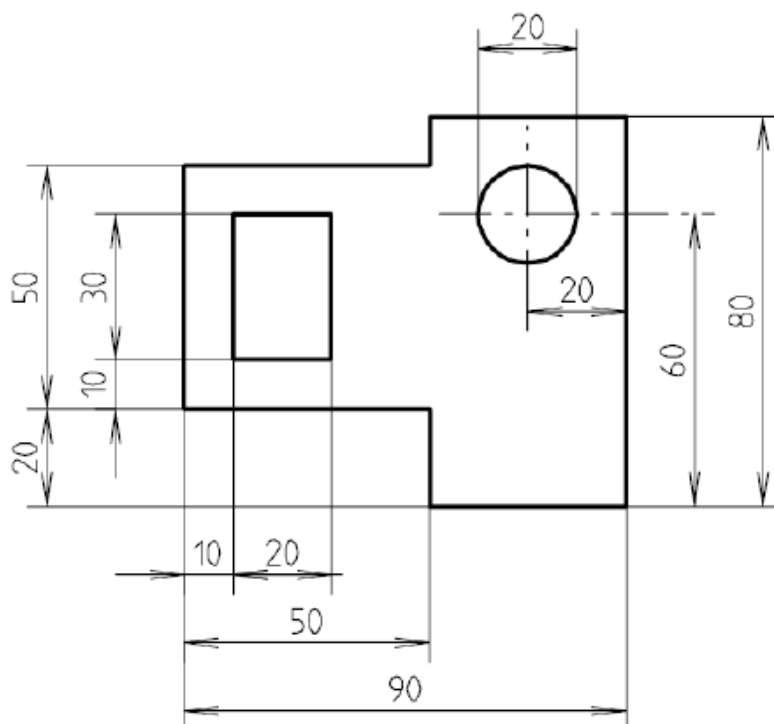
Opdracht 5 (Letterprofiel)

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en x-x richting.

Opdracht 6 (Plaat met gat en sleuf)

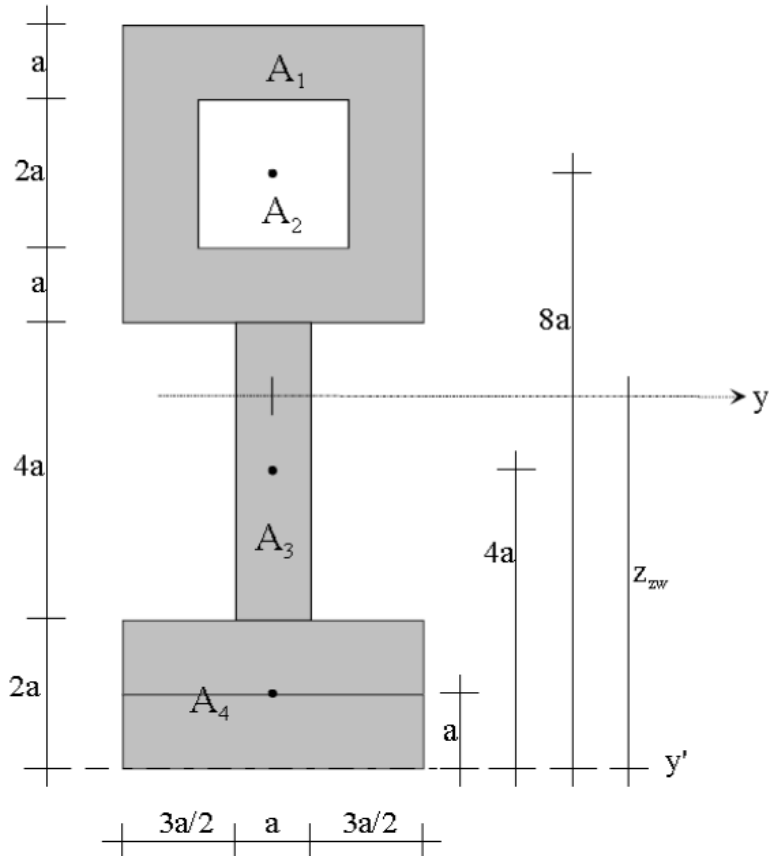
Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en x-x richting.

Opdracht 7

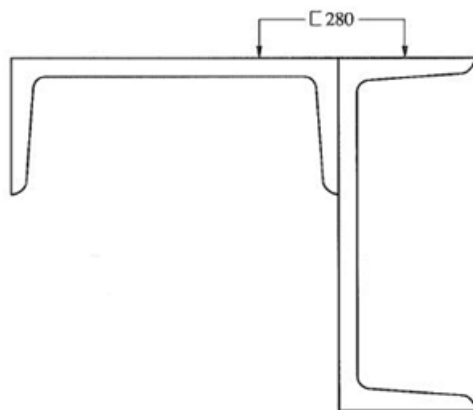
Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting.

Neem $a = 50$

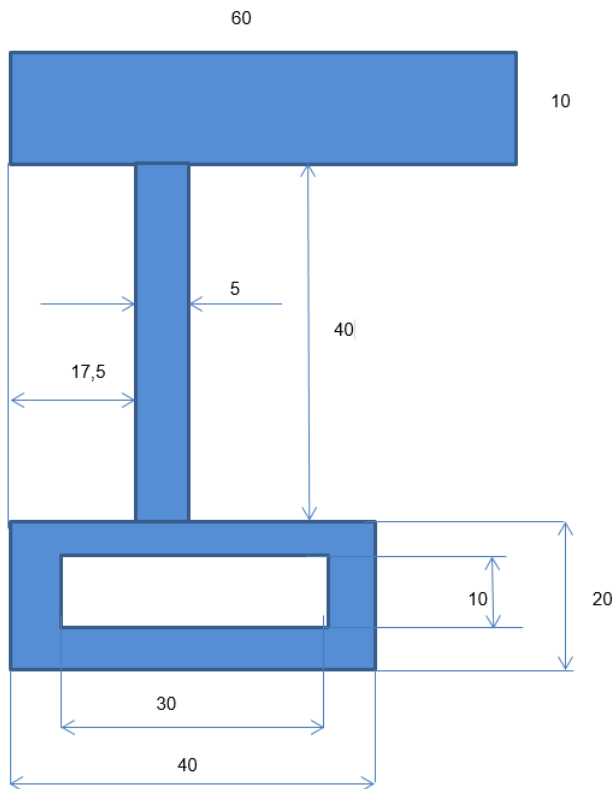
Opdracht 8

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting en x-x richting.

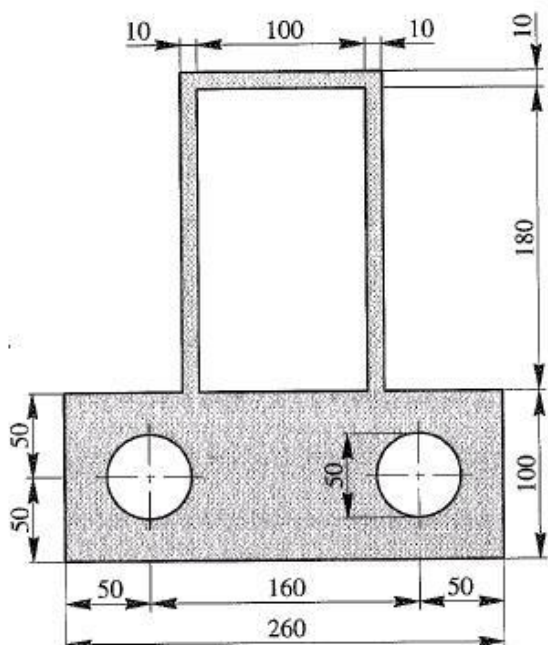
Opdracht 9

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting.

Opdracht 10

Bereken het traagheidsmoment en het weerstandsmoment in de y-y richting.

Toepassingen:

Het zijn 6 pittige opgaven. Tip:

Eerst zelf maken, dan controleren !!

Opgave 1

Een rechthoekige balk moet een buigend moment kunnen opnemen van 12 kNm t.o.v. de y-y as en een buigend moment van 16 kNm t.o.v. de z-z as

De balk heeft een breedte van 80 mm, waarbij de breedte evenwijdig loopt aan de y-y as.

De toelaatbare buigspanning is 125 N/mm^2

Bereken:

1a Bereken het weerstandsmoment t.o.v. de y-y as en de z-z as.

1b Bereken de andere zijde van de balk.

Uitwerking:

$$\text{a. } \sigma_b = \frac{M_y}{W_y} \rightarrow 125 = \frac{12 \cdot 10^6}{W_y} \rightarrow W_y = 96 \cdot 10^3 \text{ mm}^3$$

$$\sigma_b = \frac{M_z}{W_z} \rightarrow 125 = \frac{16 \cdot 10^6}{W_z} \rightarrow W_z = 128 \cdot 10^3 \text{ mm}^3$$

$$\text{b. } W_y = \frac{1}{6} \times bh^2$$

$$96 \times 10^3 = \frac{1}{6} \times 80 \times h^2 \rightarrow h = 84,85 \text{ mm}$$

$$W_z = \frac{1}{6} \times bh^2$$

$$128 \times 10^3 = \frac{1}{6} \times h \times 80^2 \rightarrow h = 120 \text{ mm}$$

$h = 120$ is maatgevend

Opgave 2

Een balk met een rechthoekige doorsnede neemt t.o.v. de y-as een buigend moment op van 15 kNm en t.o.v. de z-as een buigend moment van 18 kNm.

De toelaatbare buigspanning is 120 N/mm^2

De breedte van de balk is 80 mm.

Bereken:

- 1a Het weerstandsmoment t.o.v. de y-as.
- 1b Het weerstandsmoment t.o.v. de z-as.
- 1c De hoogte van de balk.

Uitwerking:

a. $M_{by} = W_{by} \cdot x_b$

$$15 \times 10^3 = W_{by} \times 120$$

$$W_{by} = 125 \cdot 10^3 \text{ mm}^3$$

b. $M_b = W_{bz} \cdot x_b$

$$18 \times 10^6 = W_{bz} \times 120$$

$$W_{bz} = 150 \cdot 10^3 \text{ mm}^3$$

c. $W_{bz} = \frac{1}{6} b h^2$ $W_{bz} = \frac{1}{6} \cdot h \cdot b^2$

$$125 \cdot 10^3 = \frac{1}{6} \cdot 80 \cdot h^2 \qquad 150 \cdot 10^3 = \frac{1}{6} \cdot h \cdot 80^2$$

$$h = 96,8 \text{ mm}$$

$$h = 140,625 \text{ mm}$$

Hoogte balk moet 140,625 mm zijn.

Opgave 3

Zie tekening:

Gegeven een kolom.

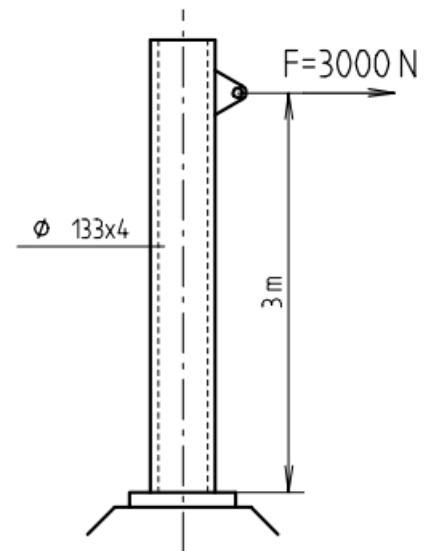
De kolom is gemaakt van een ronde stalen buis met een diameter van 133 mm en een wanddikte van 4 mm.

3a Bereken het weerstandsmoment van de buis.

3b Bereken de optredende buigspanning in de buisdoorsnede.

Antwoord:

$$W_b = 51699 \text{ mm}^3 \text{ en } \sigma_b = 174 \text{ N/mm}^2$$

Opgave 4

Zie tekening:

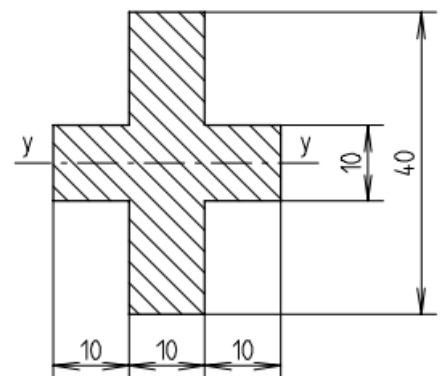
4.1 Bereken het traagheidsmoment over y-y.

4.2 Bereken het weerstandsmoment over y-y.

Uitwerking:

$$I_y \text{ totaal} = 55000 \text{ mm}^4 \text{ (afgerond)}$$

$$W_y = 2750 \text{ mm}^3$$

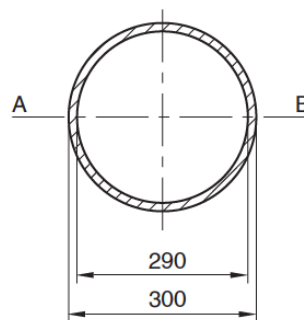
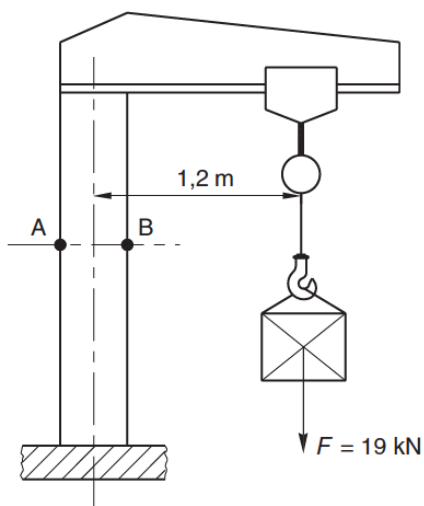

Opgave 5

Gegeven een kraan.

Zie tekening:

- 5.a Bereken met de gegevens de buigspanning in doorsnede AB.
- 5.b Bereken de trek en drukspanningen in doorsnede AB
- 5.c Combineer de spanningen uit vraag 5a en 5b . Teken dit in een spanningsverloopgrafiek.

Oplossing:

5.a

$$M_b = W_b \cdot \sigma_b \Rightarrow$$

$$19 \cdot 10^3 \text{ N} \times 1,2 \cdot 10^3 \text{ mm} = 0,1 \times \frac{300^4 \text{ mm}^4 - 290^4 \text{ mm}^4}{300 \text{ mm}} \times \sigma_b \Rightarrow$$

$$\sigma_b = 66,6 \text{ N/mm}^2$$

5b

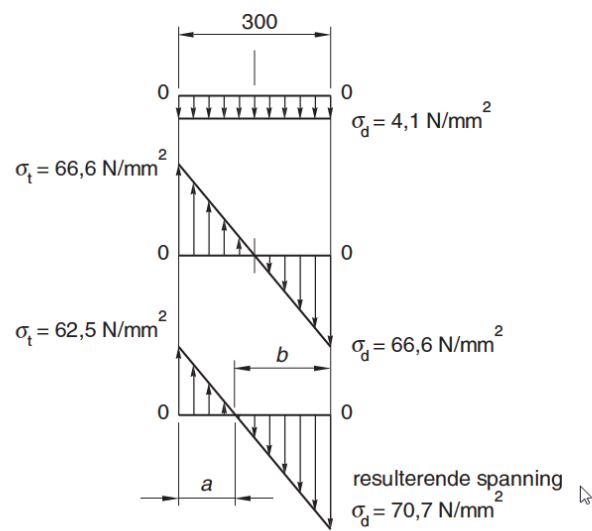
$$F = A \cdot \sigma_d \Rightarrow$$

$$19 \cdot 10^3 \text{ N} = \frac{\pi}{4} \times (300^2 \text{ mm}^2 - 290^2 \text{ mm}^2) \times \sigma_d \Rightarrow$$

$$\sigma_d = 4,1 \text{ N/mm}^2$$

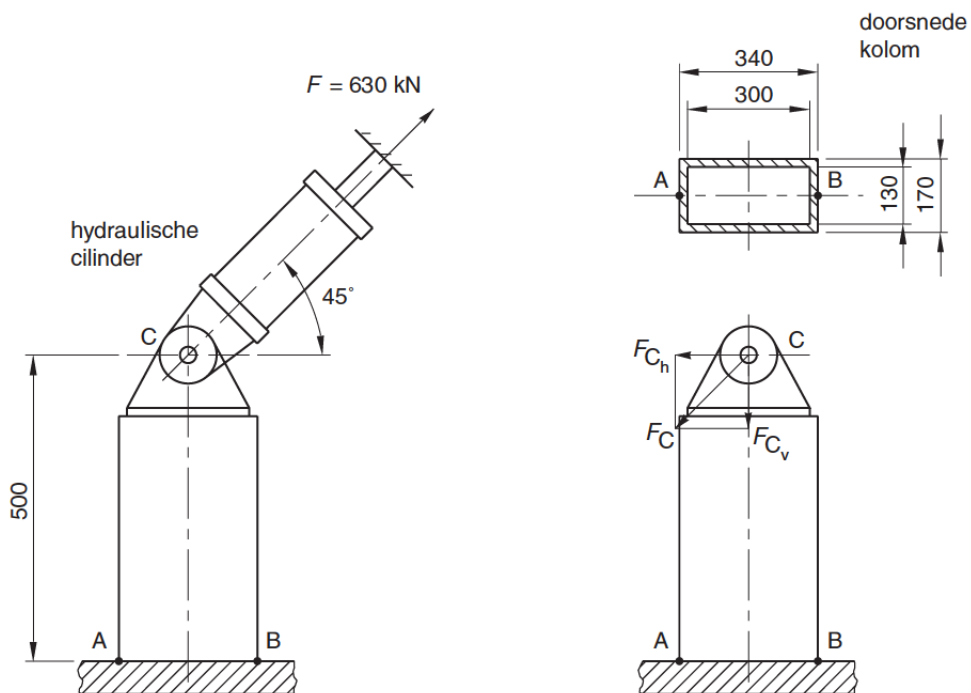
5c

Samengestelde belastingen

Opgave 6

Zie figuur:

Bereken weer de optredende drukspanning, trekspanning en buigspanning in doorsnede AB en combineer deze spanningen.

Teken dit in een spanningsverloopgrafiek.

Oplossing:

$$F_{Cv} = \frac{630 \text{ kN}}{\sqrt{2}} = 445,5 \text{ kN}$$

In de doorsnede AB krijgen we door de kracht F_{Cv} een drukspanning die gelijk is aan:

$$\sigma_d = \frac{F_{Cv}}{A} \Rightarrow$$

$$\sigma_d = \frac{445,5 \cdot 10^3 \text{ N}}{340 \times 170 \text{ mm} - 300 \text{ mm} \times 130 \text{ mm}}$$

$$\sigma_d = 23,7 \text{ N/mm}^2$$

De kracht F veroorzaakt in punt C een horizontale kracht van:

$$F_{Ch} = \frac{630 \text{ kN}}{\sqrt{2}} = 445,5 \text{ kN}$$

De buigspanning in A en B is nu als volgt uit $F_h \cdot l = \frac{I_y}{e} \cdot \sigma_b$ te bepalen:

$$445,5 \cdot 10^3 \text{ N} \times 500 \text{ mm} =$$

$$= \frac{\frac{1}{12} \times 170 \text{ mm} \times (340 \text{ mm})^3 - \frac{1}{12} \times 130 \text{ mm} \times (300 \text{ mm})^3}{170 \text{ mm}} \cdot \sigma_b$$

$$\sigma_b = 143,3 \text{ N/mm}^2$$

